

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

หมวด 2 ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์และการสื่อสารเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

วิสัยทัศน์

“กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐาน พัฒนาสู่การพึ่งพาตนเอง”

ค่านิยม

“ยิ้มแย้มแจ่มใส ใส่ใจบริการ ทำงานเพื่อประชาชน”

พันธกิจ

1. พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย กลไก ระบบสวัสดิการและการจัดบริการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิต และความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น
2. เสริมพลังทางสังคมให้แก่ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการและพัฒนาสังคม
3. พัฒนาระบบงานและการจัดการองค์การเพื่อการบริหารนโยบายและการบริการที่มีประสิทธิภาพ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (พส.) ให้ความสำคัญกับการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้องค์กรมีเป้าหมาย ทิศทาง และแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยมีกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ 5 ส่วน ดังนี้ **1) Working Team** ประกอบด้วย ผู้บริหารของหน่วยงานทุกระดับ **2) Scanning the Environment** โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ภายนอก สถานการณ์ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการ **3) Strategy Formulation** โดยทบทวนวิสัยทัศน์และพันธกิจ กำหนดประเด็นกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน **4) Strategy Implementation** โดยการแปลงแผนปฏิบัติราชการ 5 ปี เป็นแผนปฏิบัติราชการรายปี เพื่อจัดทำค่าของงบประมาณประจำปี จัดทำตัวชี้วัดและถ่ายถอดตัวชี้วัดของกรมไปยังบุคลากรทุกระดับ และ **5) Evaluation & Learning** มีการติดตามประเมินผลในหลากหลายรูปแบบ เช่น ผ่านระบบติดตามและประเมินผล คณะนิเทศติดตามของกรม การประชุมผ่าน Web Conference ซึ่งได้นำผลการติดตามมาจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ รวมทั้งมีการทบทวนแผนยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ยุทธศาสตร์บรรลุสู่เป้าหมายและวิสัยทัศน์ “กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐาน พัฒนาสู่การพึ่งพาตนเอง”

3 คำถามกับการวางแผนยุทธศาสตร์

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการใช้การตอบคำถาม 3 ข้อ ในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ได้แก่ **Where are we now?** : การจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ จำเป็นที่จะต้อง “รู้เขา” คือการวิเคราะห์สถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงบริบทความท้าทายในงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการในปัจจุบันและอนาคต และ “รู้เรา” คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ด้วยเครื่องมือ SWOT Analysis **Where do we want to go?** : การกำหนดทิศทางการจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาบริการใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมในการรองรับสถานการณ์ในอนาคตซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์หลัก

คือ กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐาน พัฒนาสู่การพึ่งพาตนเอง จาก 4 มิติ ได้แก่ นโยบาย กลุ่มเป้าหมาย เครือข่าย และองค์การ **How will we go?** : ทิศทางในการจัดทำยุทธศาสตร์มีความเชื่อมโยงกับแผนทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ แผนระดับ 1 คือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนระดับ 2 ได้แก่ แผนแม่บทฯ แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 12 และแผนระดับ 3 คือ ยุทธศาสตร์กระทรวง พม. 20 ปี ยุทธศาสตร์กรม พส. 20 ปี และแผนปฏิบัติการ 5 ปี นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นให้เป็น “คนเก่ง คนดี มีความสุข” พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมการให้บุคลากรร่วมมือกัน และมีความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารและทิศทางของกรม

คำถาม 3 ข้อ ในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์

การสื่อสารและการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการองค์การ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้แปลงแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี เป็นแผนปฏิบัติราชการรายปี ซึ่งประกอบด้วย โครงการ กิจกรรมงบประมาณ ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัดทั้งเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณ เชิงเวลา และเชิงต้นทุน เพื่อจัดทำคำของบประมาณประจำปี และกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมถึงการถ่ายทอดตัวชี้วัดระดับกรมไปสู่ระดับสำนัก กอง กลุ่ม หน่วยงาน และบุคคล รวมทั้งจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงใน 3 ระดับ ได้แก่ 1) Global Enterprise Risk 2) Strategy Risk และ 3) Routine Operational and Compliance Risk นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการสื่อสารและการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ควบคู่ไปกับการบริหาร

จัดการองค์การและโครงการใน 5 ประเด็นดังนี้ (1) **สร้างความรู้ความเข้าใจ** โดยการสื่อสารทั้งทางเดียวและสองทาง (2) **สร้างสภาพแวดล้อม** โดยจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย การศึกษา และปรับปรุงกฎระเบียบ และการสร้างช่องทางให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (3) **การบริหารยุทธศาสตร์ที่เน้นการบูรณาการและมุ่งผลสัมฤทธิ์** (4) **การจัดการความรู้ทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์การ** (5) **การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)** เพื่อพัฒนาบริการให้อำนวยความสะดวกกับประชาชน (Easier) ได้รับบริการที่รวดเร็ว (Faster) และประหยัดค่าใช้จ่าย (Cheaper)

การสื่อสารและการถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ

ระบบการติดตามและประเมินผลที่ครอบคลุม

การประชุมติดตามงาน

มีระบบการกำกับดูแลองค์การที่ดีเพื่อใช้ในการติดตามประเมินผลที่ครอบคลุม มีการพัฒนาเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนยุทธศาสตร์ และ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของสำนัก/กองที่เกี่ยวข้อง คือ ระบบสารสนเทศติดตามประเมินผลการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการราชการ ซึ่งผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลแบบ Real Time ประกอบการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว จัดทำตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการ มีกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน คือ คณะนิเทศติดตามการดำเนินงานหน่วยงานในสังกัด ทั้งนี้ มีการประชุมประจำเดือนของกรม โดยใช้ระบบการประชุมทางไกลออนไลน์ (Web Conference) ร่วมกับสำนัก/กอง/กลุ่ม และหน่วยงานในสังกัด ทั้ง 154 แห่งทั่วประเทศ โดยได้นำผลการติดตามจากทุกช่องทางมารวบรวมและจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ รวมทั้งมีการทบทวนแผนยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่อง

Web Conference

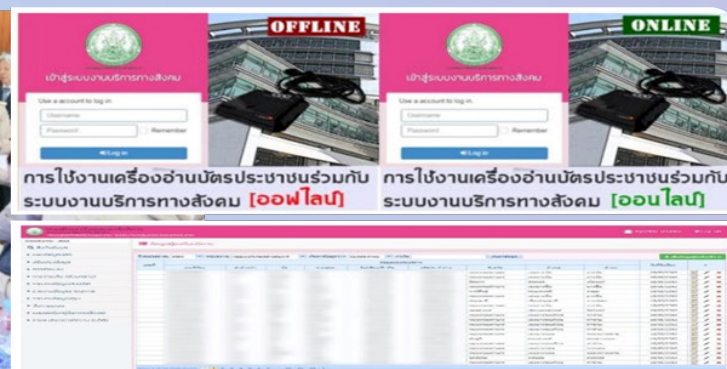
การติดตามในพื้นที่

ผลงานที่โดดเด่นจากการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

พส. ป้องกันทุจริต กู้วิกฤตเงินสงเคราะห์

การนำเทคโนโลยีมาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้ทำงานเชิงรุก โดยสร้างความร่วมมือ เชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานหรือทุนทางสังคม แบบพลิิกโฉมภายใต้โครงการ **“Key-Click พลิิกโฉม”** ดังนี้ **การตรวจสอบข้อเท็จจริง** : มีระบบงานบริการทางสังคม ในการตรวจสอบความซ้ำซ้อนของการช่วยเหลือ **การประเมิน และพิจารณาให้ความช่วยเหลือ** : มีคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนภาคครัวเรือนส่วนกลาง หรือ ส่วนภูมิภาค (One Home) และจัดสรรงบประมาณตาม 5 เกณฑ์ ได้แก่ แผนที่ทางสังคม (social map) 50% ข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ 10% จำนวนประชากรในจังหวัด 10% จำนวนประชากร

ที่อยู่ต่ำกว่าเส้นความยากจน 10% และเหตุการณ์ตามบริบทพื้นที่ Web Conference การประชุมติดตามงาน การติดตามในพื้นที่ เช่น ภัยพิบัติ ภาวะเศรษฐกิจ 20% **การช่วยเหลือ** : โอนผ่านระบบ Krungthai Corporate Online และมีการแจ้งเตือนด้วย SMS **การติดตามประเมินผล** : คณะนิเทศติดตามของกรม จำนวน 6 คณะเป็นกลไกในการติดตามประเมินผล หน่วยงานในสังกัด จำนวน 154 หน่วย 77 จังหวัด เพื่อกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน **จนสามารถพัฒนา เป็น best practice ได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ ประเภทพัฒนาบริการ “ระดับดี”** เมื่อปี พ.ศ. 2562

โครงการ Key – Click พลิิกโฉม

ระบบพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ใช้บริการในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง (Quality Life Plus)

เป็นระบบที่ช่วยในการประเมินเพื่อจัดแผนฟื้นฟูรายบุคคล (IRP) ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ สังคม 3) ด้านสติปัญญา 4) ด้านศักยภาพดำรงชีพ และมีหัวข้อการประเมิน 14 ข้อ เป็นเครื่องมือของนักสังคมสงเคราะห์ที่ใช้ในการประเมินสถานะของผู้ใช้บริการเพื่อประโยชน์ในการวางแผน ฟื้นฟูสมรรถภาพรายบุคคล การจำแนก

สภาพปัญหา ความต้องการ รวมถึงการจัดบริการที่เหมาะสมกับผู้ใช้บริการแต่ละราย โดยจำเป็นต้องพิจารณาแบบองค์รวม (Holistic) ให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านกาย จิต สังคม และอารมณ์ของบุคคลนั้น เพื่อจัดทำเป็นแบบประเมินรายบุคคล เพื่อให้ทีมสหวิชาชีพ และเจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมการฟื้นฟูอย่างเหมาะสม และแสดงผลการพัฒนาการรายบุคคลเป็นกราฟ

